

ABONAMENTUL:

Pe un an . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nr.1/s

INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.

Mulțumite publice și Lee
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Moralul satelor noastre.

Arad, 8 Februarie.

În vremea din urmă se accentuează tot mai des, — și cu deplină dreptate — că preoțimea noastră nu-și împlinește întreaga chemare mărginindu-se numai la celebrarea liturgiilor, Dumineca și în serbători, și împlinind după tipic, celelalte slujbe bisericesti. Prin lăsământul de zece mii de coroane, cu scopul de a da un avânt predicii în bisericile românești un vrednic notar român arăta că mai ales predica, propovăduirea cu graiul viu a învățăturilor creștinești, este lipsa cea mai simțită în activitatea preoțimei noastre. S'a scris cu laudă meritată despre aceasta donațiune chiar și în revistele noastre bisericesti, conduse și scrise de preoți, așa că lipsa de care suferă activitatea preoțimei noastre e recunoscută chiar de cei competenți.

Desigur predica e unul din mijloacele de căpetenie pentru a sădi tot mai adânc adevărurile de credință în sufletul poporului, pentru a pune o bază tare și sigură moralității satelor noastre. Predica sistematică, ținută la înțelesul poporului, predica urmată de pilda preotului, de viața lui nepătată, va fi un razim puternic pentruca să nu se clatine moștenirea părinților noștri, pentruca această moștenire să crească, să se purifice și să vieze în inima, în viața fiecărui credincios. Credem chiar, dimpreună cu alții, că predica nici nu e așa de neglijată de preoții noștri, sau, mai corect, că pe lângă preoții cari predică din Crăciun în Paști, avem destui preoți, din generația mai nouă cu de-

sebite, cari nu nesocotesc acest mijloc puternic de educație.

Mai ales în vremile crâncene de acum știm mulți preoți cari n'au prea fost mai înainte obicinuiți cu propovăduirea cuvântului, dar acum încearcă și ei să-și mângâie credincioșii de pe amvon așa cum pot, cât le ajută puterile. Durerile sunt mai mari și mai multe, lipsele sufletești mai adânci, cuvântul preotului e așteptat acum mai cu sete ca în vremi de pace.

Știm sate în cari, de când s'a pornit războiul, s'a introdus chiar câte un obicei nou: oamenii se spovedesc mai adeseori, se cântă Dumineca paraclisul pentru paza celor duși departe... Desigur înoirile aceste nu s'au făcut fără inițiativa preotului din sat.

Pretindem cu toții o mai vastă și mai bogată activitate în cele sufletești dela preoții satelor fiindcă ne dăm cu toții seama că moralitatea satelor pe care vom ști-o păstra în cursul războiului va fi chezașia de căpetenie pentru a putea spera într'o regenerare a vieții noastre după război, pentru a putea umplea, cel puțin în parte, marile goluri ce le va lăsa în sinul neamului nostru blăstăm ce ne-a ajuns acum. Moralul curat al satelor noastre va fi izvorul dător de viață pentru înfiriparea din nou a puterii risipite acum.

Însă pentru păstrarea curată a moralului satelor noastre predica nu e de ajuns în ziua de azi. Nu de mult ne povesti un preot, pe care-l știm la culmea chemării și care de când s'a început războiul toate predicile le face în legătură cu năcazurile de azi, ne povesti că într'o Duminecă seara în satul lui într'o casă

mai răslețită, au dat păzitorii de noapte de niște neveste cari își petreceau cu oamenii străini. Femei ai căror bărbați sunt duși pe câmpul de luptă. Și ne spunea părintele:

În vremuri extraordinare trebuiesc mijloace extraordinare chiar și în conducerea oamenilor pe căile fericirii. Indemnul, învățătura, predica nu mai e de ajuns. Pentrucă au fost și în vremi de pace destui ticăloși și ticăloase cari rîdeau de predică, dar rîdeau pe sub ascuns. Acum rîd înaintea satului. În vremi de pace se temeau de stăpânii de acasă, acum nu mai au nici un frâu, — cum n'au avut, în inima lor, nici mai înainte. Pe astfel de femei sau bărbați, cari în vremile de acum pot corupe un sat întreg, mai ales tinerimea nevrâstnică ce mai e pe acasă, ar trebui să-i punem la pedepse trupești, ca mai de mult.

Era supărat rău părintele și vorbea din amărăciunea inimei sale. Și ni se pare avea toată dreptatea. Pentru păstrarea moralului curat al satelor noastre sunt de lipsă mijloace deosebite, pentrucă deosebiți sunt și cei cari îl strică.

Înainte de toate cred că primăriile comunale trebuie să vină în ajutorul preoților, tăind pofta celor ce sburdă acum, prin detragerea ajutoarelor ce le capătă după cei duși, oprind cercetarea birturilor copiilor nevrâstnici cari, simțindu-se acum ei ficiori în sat, bat în masă să vie cupa cu vin și jumătatea de rachiu. Să oprească petrekerile, jocurile de Duminecă acolo pe unde se mai îndatinează și în aceste zile de jale grea. Să pună în vedere părinților cari mai au copii pe acasă, că dacă nu-i vor povățui cum se cade,

Povestea unei dansatoare.

Scrisori.

I.

Dragă amică,

Parcă te văd, ce ochi mari și întrebători vei deschide, la primirea acestei epistole, ce pe un moment îți va fi poate necunoscută; zic necunoscută, pentrucă de mult nu ți-a fost dat să vezi un șir dela mine, — fosta ta prietenă de odinioară... Să atribui oare faptul acesta, indolenței, sau... fericirii, din a cărei roadă mă înrupt cu nesăț și m'a robuit cu desăvârșire? Nu știi! În tot cazul cea din urmă m'a făcut să uit pe un timp destul de lung, pe aceea, care odată mi-a fost așa dragă.

Simțeam o necesitate, o dorință ferventă, de a-mi desvăli inima, unei alte inimi, care să mă asculte, și să mă înțeleagă... Mi-am adus aminte de tine deși nu știu care îți este soartea și cum trăiești de când ne-am despărțit.

Dar să revin la obiect: ziceam că sunt fericită, ceea ce mai accentuez, încă odată. Te vei întreba, oare de ce? Mi-ar trebui coloane întregi, să-ți pot descrie amănunțit, toate câte mă fac să devie astfel. Mă voi mărgini deci, să-ți amintesc în liniiamente generale, peripectivile prin cari am trecut; căci drept vorbind, mult mi-a fost dat să îndur, până ce am ajuns la liman.

După ce am eșit din școală, unde ne-am cunoscut și noi, m'am dus acasă, în orașelul nostru de provincie, unde viața se sourge ca o apă mare într'o alvie strâmtă, fără nici o variație. Tată n'aveam, murise de mult, iar mama era bătrână și pe lângă asta și bolnăvicioasă, încă din tinerețele ei. După doi ani, am perdut-o pe ea, rămânând astfel singură de tot, căci rudeni n'aveam și cei cari mai erau nu mă prea îmbulzeau cu dragostea. Am rămas deci, fără nici un singur sprijin, la o vârstă, când necondiționat o călăuză ți se impune, o vorbă bună, un sfat, care să te facă să înțelegi rostul vieții, ce ai de trăit. N'am avut pe nimenea!

Pe lângă desnădejdea și neliniștea ce mă stăpânea, — o curiozitate neînfrântă mă persecuta întotdeauna, fiindcă parcă cu orice preț, să străbat misterul viitorului, ce-mi era pregătit. Citisem mult, căci ce era să faci într'un orașel, unde afară de burghezimea obișnuită cu sindrofiile de iarnă nu ți se oferea nici o distracție, lipsind cu desăvârșire societatea, cu care s'ar fi putut înigheba destule lucruri, pentru distracție și interes. Lectura nu mi-o alegea nimenea și astfel mi-au ajuns în mână cărți, cari poate nu mi-ar fi fost ertat să le citesc, considerând neexperiența vieții, de care n'aveam parte să mă împărtășesc. Imi făurisem o lume întreagă de visuri frumoase, o lume, care

cu atât mai vârtos îmi ațâța curiozitatea, și care mă robise cu desăvârșire în mrejele ei.

Eram de 18 ani atunci. Am vândut lucrurile puține ce mi-au mai rămas, și cu preț și fără preț, numai ca să mă văd scăpată, liberă, de orice lucru, ce m'ar fi putut lega de locul, ce nu-mi era simpatic de loc. Amintiri plăcute nu mă legau — neavând de ce să rămân în orașelul unde am crescut, am luat drumul spre capitală, unde aveam de gând să-mi caut un locșor, fie ca bonă, fie ca vânzătoare într'o prăvălie — în fine orice, numai să-mi știu asigurată pâinea de toate zilele.

Lucrurile însă au luat o altă întorsătură, străină de ceea ce îmi făurisem eu. O întâmplare binevenită, mi-a făcut posibilă cunoștința unui director al unei școale de dans, care mi-a făcut propunerea, dacă nu voesc să intru în școala lui, al cărei director este? La început, eram cam încurcată, căci nu înțelegeam, cu ce scop crede el să intru în școala lui — doar știam bine, că pâinea nu mi-o voi putea câștiga din cele ce învăț acolo. După câteva explicații însă, înțelesei, că cele ce se instruează în școala lui, parte din ele, cari posed cu adevărat un talent netăgăduit, vor fi pregătite de așa, ca apoi singure să-și poată câștiga mijloacele de trai intrând în șirul „dansatoarelor” și astfel putând să debuteze ori și când și în orice împrejurare binevenită.

le vor trage ajutorul după membrii duși în războiu. Ba ne vine să credem că n'ar fi prea mult chiar mijlocul propus de părintele: un băț ori două celor dovediți cu ticăloșii în vremea asta grea.

Din două-trei cuiburi de păcat poate răsași venii pentru un sat întreg în doi-trei ani de războiu și credem că ar fi în interesul public stârpirea acelor cuiburi. Ca cu vorba bună, cu predica să-i îndrepti pe cei ce tronează în aceste scaune de desfrâu, iar păstrarea moravurilor curate ale satelor noastre e un scop atât de înalt pentru ajungerea căruia nici un mijloc nu poate fi prea aspru.

Se înțelege, preotul va trebui să aibă partea de căpetenie în această muncă. El va trebui să știe de tot ce se întâmplă în sat, căci altul cu greu se va interesa de așa ceva. El va trebui să pună mai ales la inima părinților să grijească ca de ochii lor din cap de tinerii cari mai sunt pe acasă. Și nu în predici numai, ci cercetându-și parohienii la casa lor.

Și, nu numai atât. Primejdia stricării moralului satelor noastre vine mai mult dela cei duși decât dela cei rămași. Nu-i săptămână să nu se întoarcă pe câteva zile voinici din cei duși în războiu. Cum se întorc? O statistică compusă chiar în vremea bătăii ce bântuie, arată că dintre militarii de acum Români dau procentul cel mai mare între cei atinși de boale lumești. Ei bine, dintre ei, vin cei mai mulți pe scurte concedii, vor veni odată acasă toți pe cari nu-i va fi înghițit pământul. Ce ne aduc și ce ne vor aduce?

Ei bine, noi credem că preotul satului va trebui să cheme la sine pe fiecare dintre cei ce se întorc și să le vorbească la inimă, să-i facă să vadă în ce primejdie zac ei și în ce primejdie aduc familia și satul întreg. Să-i facă să priceapă că-i în interesul lor, al familiei, al satului, ca dacă e bolnav să se cureze, și să se păzească.

Și câte alte mijloace, afară de predică, nu va putea și nu va trebui să afle preotul de azi pentru păstrarea curată a moravurilor, dându-i însă mână de ajutor toți cei cari de-

prind o putere pe satele noastre. Reușind munca lui, am privi mai liniștiți în fața uneia din primejdiile cele mai mari cari vin pe urma războaielor.

Luna a nouăsprezecea.

Arad, 8 Februarie.

Traducem din *L'Indépendance Roumaine*, organul oficial al guvernului român, dela 2 Februarie, ca și până aci, rezumatul lunar al evenimentelor războiului, totdeauna interesant:

De secole, începând cu epoca aceea când tronul Muntenegrului era ocupat de mitropoliți, când vlădicii din Cetinje scoteau sabia pentru a alerga să se războiască cu Turcii, suveranii eclesiastici și temporali au fost amicii fideli ai marelui imperiu slav de nord. Însă niciodată, într'o epocă precedentă, influența Muntenegrului la curtea Rusiei n'a fost așa de covârșitoare ca sub regele actual, socru mai întâiu al lui Petru Caragheorghievici, apoi al marelui duce Nicolae, ieri generalisimul armatelor rusești, și în fine al regelui Victor Emanuil al III-lea.

Însă circumstanțele au fost atât de potrivnice încât Rusia n'a putut să ajute Muntenegrul.

În Italia, impresiunea căderii Lovcenului, a acestui Olimp muntenegrin, a fost cu mult mai puternică. Simpatiiile naturale și legăturile de familie au avut un rol cu mult mai atenuat în fața conjuncturii politice, interesului de viață al Italiei de a domâna coasta orientală a Adriaticii.

Austro-Ungaria trecând peste Cetinje, ocupând Scutari — cu toată rezistența opusă de Essad pașa la muntele Taraboș; trupele lui Francisc Iosif având întreaga coastă munteneagră cu excelentul port Antivari construit de ingineri italieni — tot astfel de ingineri au fost și cei ce au tras linia fierată dela Antivar la Virpazar — unicul port muntenegrin; Austriecii stăpâni ai orașelor San-Giovani di Medua și Alessio, — iată cum se zădărnicește politica urmată de mai bine de treizeci de ani de guvernul din Roma. După primul moment de recriminații opinia publică italiană s'a deșteptat. Cuvântul — poruncă al zilei este ca drapelul de Savoia trebuie să continue cu orice preț să fluture pe deasupra pământului albanez. Intocmai ca la Isonzo și Carso, Italienii și Austro-Ungarii se văd față în față în munții Albaniei. Italienii vor fi cu atât mai în stare să o facă

cu cât ei debarcă noi trupe în Valona și sunt pe cale să facă un mare efort, de un milion de oameni. Svonurile relative la o apropiată schimbare de guvern în Italia, răspândite de un timp încoace, se referă, cred ceice stau în curent cu afacerile italiene, mai mult la o chestiune de politică inferioară decât exterioară. D. Salandra a guvernat până aci cu majoritățile parlamentare ale dlui Giolitti. Ori, alegerile generale vor avea loc în toamna viitoare și președintele consiliului actual, nimeni nu contestă, se interesează de bucătăria electorală. Impotriva preocupățiilor naționale dominante, deputații nu încetează să-și arunce privirile spre d. Giolitti, cel mai bun cunoscător al organismului electoral al peninsulei. Revenirea sa la conducerea afacerilor n'ar schimba în nimic politica externă a regatului.

O altă țărișoară, intrată subit în vârtej, Grecia, trece în acest moment printr'o extremă gamă de amărăciuni. Dreptul ententei este evident formal, însă ori cine poate observa care trebuie să fie starea de suflet a unui Grec care vede ocuparea succesivă a Salonicului, Cavalei, Corintului, insulei Corfu.

Dar această situație scade din însemnătate față de problema atât de îngrijorătoare a celor două mari armate franco-engleze și austro-germano-bulgaro-turcești cari au de gând să se răfuască în casa unui al treilea.

Ce însemnează stagnarea completă a operațiilor pe linia Doiran-Monastir, care este cauza, diplomatică sau militară, ascunsă, care reține pe antagoniști și silește Grecia să-și îndepărteze armata pentru a rămânea o simplă spectatoare a devastării teritoriului național? Aceasta este marea enigmă care dă prilej la tot felul de interpretări.

Rezumatul lui Ianuarie 1916 nu va fi complet dacă nu vom aminti de ofensiva rusească în Bucovina, devenită intermitentă și mai ales de taptă cea mai mare, votul reformă în Anglia. Influența pe care această reformă va exercita-o asupra sortii războiului poate să fie mare, însă pretinde timp până să-și vădească efectul complet.

Ne-am obișnuit să practicăm virtutea răbdării de un an și jumătate de când durează acest războiu...

Fără multă șovăială am primit ofertul respectivului domn, unde am și intrat curând, pentru formarea carierei.

Ca să nu mai înșir multe amănunte din toată istoria ce n'ar fi tocmai de interes — îți comunic rezumatul fericit, al acestei încercări dubioase. După doi ani de muncă continuă și sânguincioasă, am ajuns să figurez, printre cele mai distinse *dansatoare* ale capitalei. Unde apar, pretutindenea sunt primită cu ovații, flori și bucurie. Ziarele fac o reclamă colosală în jurul numelui meu și laudele nu mai conținesc după ce după multă nerăbdare îmi fac apariția pe scenă, unde de asemenea sunt aclamată și cumuna de lauri îmi împodobeste fruntea. Am un câștig colosal... nu trebuie să-ți explic prin câte mijloace — destul, că bani am mai mulți chiar decât îmi trebuie; în schimb, cheltuesc tot așa de mult, căci apartamentele elegante și luxoase în cari sunt instalată, încă rețer o sumă considerabilă, pentru ținerea lor în bună orânduială. Mai departe toatele scumpe, ce-mi sunt necesare la apariția pe scenă — și în fine chiar și în viața zilnică, căci natural, afară de programul reprezentațiilor — frecventez și alte localluri, unde iarăș îmi place să fiu printre cele admirate.

Iată deci, și-am deslegat enigma, care fără ajutorul meu, nu ajungeai s'o deslegi. Înțelegi dară, ce mă face să fiu complet fericită și mulțumită până la gradul superlativ. Nădăjduesc

să-ți pot scrie și de aici înainte tot vești bune — căci dacă nu te plictisesc — îmi dai voie să te țin în curent cu toate câte petrec, în cuibul acesta fără pereche!

Mi-ai face o deosebită plăcere, să-mi răspunzi cu aceeași sinceritate, cu care te-am învrednicit și eu. Nu rețacea nimic din ceea ce aparține istoriei tale; sunt curioasă la ce te-ai dedicat, căci te știam o fată sânguincioasă, ambițioasă la culme și mai presus de toate — inteligentă. Poate trăești mai rațional, ceea ce te face să fii fericită, considerând felul tău de a judeca; eu după cele expuse mai sus, poți vedea ce viață superficială duc, necunoscând niciodată „judecata rațională” — astfel am devenit oportunistă, în adevăratul înțeles al cuvântului.

De încheere, te mai rog să nu uiți de ce te-am rugat — și totdeauna îți trimit multe și frumoase

a ta

Emilia.

II.

(După doi ani.)

Scumpa mea Anuță,

Trist, dar adevărat; ironia sortii nu m'a scutit nici pe mine de rânjetul ei sarcoastic, ce mă face să mă cutremur. Cu toată că și-am promis cu o siguranță — aproape matematică — că te voiu ținea în curent cu toate câte le voi petrece — iată, au trecut doi ani, dela prima mea

epistolă, fără ca să te fi învrednicit măcar de un răspuns la epistola ta, atât de frumoasă prin conținutul ei!

Ce fericită ești! Ai trăit, și trăești o viață modestă, simplă și fără de pretenții — cu toate acestea și-o câștigi singură. Lucrezi mult, coși, brodezi și în fine muncești neobosită — în tovărășia unei alte fete sărmene — pentru a-ți câștiga pâinea de toate zilele. Știu, că nemulțumirea nu de multeori s'a încuibat în sufletul tău — dar atunci când nu aveai de lucru! Deși viața uniformă ce-o duci, nu-ți oferă alte plăceri, decât singura mulțumire sufletească că te susții singură, din produsele brațelor tale vrednice — totuș necunoscând o altă viață — bunăoară una de oraș mare, cu toate senzațiile seducătoare — nu te simți de loc nefericită. Și ai dreptate draga mea! Ce n'aș da și eu acum, să pot adormi barem odată, obosită și mulțumită de lucrul din care mă susțin; durere, prea târziu am ajuns să cunosc și eu acest adevăr curat, care nu poate fi acoperit cu fraze dulci și ademenitoare din lumea desertăciunilor; căci: „Cu adevărat desertăciunile sunt toate și viața aceasta este umbră și vis...”

Cât adevăr cuprinde sfânta scriptură, în aceste cuvinte puține — singurele ce mi-au mai rămas în minte, de când eram micuță. Dumnezeu m'a pedepsit pentru uitarea credinței...

Nu-i așa, că-ți aduci aminte de cele ce și-am fost scris înainte cu doi ani? Ști cât eram de fericită și mulțumită cu soartea, ce

La moartea mitropolitului Ioan Mețianu.

Sibiu, 6 Februarie.

(Dela corespondentul nostru special). De 3 zile jalea își flutură stindardele negre peste zidurile cetății istorice. Reședința mitropolită este învălătată în lungi draperii îniunecate, vestind doliul adânc care cuprinde astăzi pe toți credincioșii întinsei mitropolii ortodoxe. Încă Joi seara a fost convocat de urgență consistorul plenar prin vicariul arhiepiscopesc P. C. Sa Dr. Ilarion Pușcariu, spre a lua măsurile prevăzute în Statutul organic. În această ședință s'a desfășurat testamentul decedatului mitropolit, spre a lua cunoștință de dispozițiile relative la înmormântare. Din aceeaș ședință s'a dat o circulară către clerul și poporul credincios al arhidiecezei, în care se anunță știrea tristă a încetării din viață a arhiepiscopului și mitropolitului Ioan Mețianu, se ordona săvârșirea ritualilor prescrise și se îndrumau organele bisericești a se adresa cu toată încrederea — pe durata vacanței scaunului arhieresc — consistorului și vicariului conducător.

Vineri înainte de amiază comisia de 6 membri delegată de cele 3 senat consistoriale, a procedat la inventarizarea averii răposatului arhiepiscop și mitropolit. S'a găsit o prețioasă corespondență politică în legătură cu mișcările cele mai însemnate ale neamului nostru din cei din urmă 50 de ani. Studiarea acestei corespondențe va scoate la iveală fapte importante precum și rolul însemnat al mitropolitului Ioan Mețianu în luptele noastre politice și culturale. Pentru eparhia Aradului al cărei episcop a fost aproape 1/4 de veac, a lăsat prin testament suma de cor. 50,000, iar partea corăspunzătoare din jumătatea averii revine arhidiecezei, având să se întrebuințeze — conform dorinței bătrânului arhieresc — pentru înființarea unei școli de fete cu internat condusă de maice. Prin aceasta viitoarele mame române, ar

primi o mai temeinică și mai puternică educație religioasă, și s'ar îndruma și cultura morală a poporului credincios într'o alvie mai roditoare.

Tot Vineri a fost îmbalzat prin trei medici corpul neînsuflăit al mitropolitului, apoi îmbrăcat în reverenzile violete peste cari vin ca o podcăbă strălucitoare ornatele arhieresti cusute în fir de aur, a fost așezat pe catafalca în sala de recepție a reședinței mitropolitane. De atunci ziua-noaptea veghează la căpătâiul încoronat membrii îndurerăți ai familiei, teologii seminarului nostru și clerul din centru, citind din cărți sfinte și recitind cuvintele mângătoare ale evangeliilor.

Moartea mitropolitului Ioan Mețianu a produs o adâncă impresie în toate cercurile noastre. Cu un sentiment de adâncă îngrijorare se comenta pretutindeni acest trist eveniment și toți țineau să pelerneze la catafalca arhierului, care a știut cărmui biserica cu un admirabil spirit practic. Consistorul încă Joi seara a anunțat prin telegrame urgente cabinetul Majestații Sale, pe contele Ștefan Tisza, ministrul de culte Jankovich Béla, casa magnaților, iar pe mitropolia României prin ministerul de externe.

Sâmbătă dimineața au sosit deja la Sibiu, membrii consistorului din Arad în frunte cu Preacuviosia Sa protosinaxelul R. Ciorogariu, profesorii seminarului, directorul ziarului *Românul*, d. V. Goldiș, d. Sava Raicu, directorul *Victoriei* și alți fruntași ai vieții aradane. Iar azi dimineața a fost primit Preasfințitul episcop al Caransebeșului dr. E. Miron Cristea.

Strada Măcelarilor s'a prefăcut într'un drum de duios pelerinaj, și mai ales azi Duminecă, mulțime de oameni se îndreaptă spre scările principale ale reședinței, ca să vadă corpul celui adormit în Domnul. La liturgia de azi din catedrală a asistat neobiceiuit de mult public în frunte cu Preasfințitul episcop Ioan Papp dela Arad. Corul seminarial a cântat frumos și înduioșător. Mâne Luni se vor primi condoleanțele oficiale ale diferitelor corporațiuni străine. Ce privește funerariile, vă comunic, că la liturgia și slujba înmormântării care va începe în catedrală Marti la 10 ore, va pontifica Preasfințitul episcop dr. E. Miron Cristea, asistat de un cler numeros, iar panegiricul îl va ține Preasfințitul din Arad.

Îndatăce s'a aflat știrea dureroasă despre decedarea celui ce a fost capul mitropoliei române ortodoxe, au început să sosească la

adresa consistorului arhidiecezan numeroase telegrame de condoleanțe. Este peste putință să le reproduc pe toate, de aceea din vraful enorm voiu spicui numai câteva mai importante:

Dela Majestatea Sa:

Prea Cuviosiei Sale dlui arhimandrit, vicar episcopesc Ilarion Pușcariu, Sibiu.

Viena-Hofburg. — Maj. Sa regele ces. apost. a aflat cu adânc regret despre moartea mitropolitului român gr. or. Ioan Mețianu și aducându-și aminte de activitatea rodnică a decedatului prestată în șirul anilor îndelungați în folosul bisericii și pe terenul vieții publice, își exprimă cele mai adânci și venerabile condoleanțe pentru pierderea mare îndurată de biserica gr. or. română. Din ordin prea înalt: *Daruvary*.

Consistorul arhidiecezan, Sibiu.

Budapesta. — La vestea morții mitropolitului Ioan Mețianu exprim consistorul arhidiecezan sincerile mele condoleanțe. În Arhipăstorul decedat, biserica sa își pierde un aderent credincios a cărui memorie am s'o păstrez cu venerația. *Ștefan Tisza*.

P. C. Sale dlui Ilarion Pușcariu, vicar arhiepiscopesc, Sibiu.

Budapesta. — Aflând cu adânc regret despre moartea mitropolitului arhieresc Ioan Mețianu, primiți, vă rog, și împărtașiți cu ocazia profunde pierderi îndurate de biserica română gr. or. din patrie prin moartea vrednicului său arhiepiscop, expresiile celor mai profunde și sincere condoleanțe. *Béla Jancovich*.

P. C. Sale dlui vicar arhiepiscopesc Ilarion Pușcariu.

Budapesta. — Cu adânc regret am primit știrea telegrafică despre trecerea la cele eterne a merituosului arhieresc și mitropolit Ioan Mețianu. Imi exprim cele mai profunde condoleanțe la această mare pierdere și până când voi avea prilej să aduc la cunoștința casei magnaților această dureroasă știre, mă simt îndreptățit să dau expresie adâncilor și dureroaselor regrete ale Casei relevând activitatea binecuvântată a decedatului Păstor pe teren bisericesc și patriotic, pe care a dezvoltat-o cu vrednicie în cursul unei vieți îndelungate, care activitate îi eternizează memoria în casa căreia ani îndelungați i-a fost membru apreciat. Rog pe P. C. Voastră să binevoiți a aduce la cunoștința arhidiecezei îndoliate profundele condoleanțe ale magnaților. *Baronul Samuil Josika, președintele Casei magnaților*.

Consistorul arhidiecezan.

Caransebeș. — Consistorul nostru întrunindu-se astăzi în ședința extraordinară, alăturându-se la doliul arhidiecezei deplânge trecerea la cele vecinice a înalt Preasfințitului nostru mitropolit Ioan, pe care Dumnezeu să-l facă părtaș de fericirea cerească. *Miron, episcop*.

credeam că mi-a fost hărăzită pentru totdeauna! Amar n'am înșelat!

Atunci... ți-am scris epistola pe o masă frumoasă de abanos, condei aurit, căminară de bronz, lux, lumină feerică a candelabrelor... și drept inspirație, o căndură molatecă, un miros viu de crini înfloriți, ce-mi escitau nervii sănătoși și — rezistenți chiar și lucrurilor escitante până la extrem. Astăzi... contrastul izbitor parcă îmi sbicește fața de remușcări dureroase; o odă mică, scundă, un mobilier simplu și săfăcăcios, o atmosferă grea îmi impresioară trupul bolnav și... schilav. Da, scumpă Anuțo, o nemorocire mare m'a ajuns, la care nici gândi n'am îndrăsnit vr'odată.

În seara unei reprezentațiuni, când mă pregătisem cu un nou joc, strein de cele ce le-am mai jucat în repertoriul meu — la care îndeosebi elasticitatea corpului, a picioarelor și în fine multe figuri, grele și forțate se recereau — mi-a hucnat piciorul, fracturându-mi-l în trei locuri, așa, încât la o vindecare completă nu mai pot nădărdui; de dansat nici vorbă să mai pot dansa vr'odată — ba voi rămânea și schioapă pe viața mea întreagă. Sunt 3 luni de atunci și puterile îmi sunt epuizate de-a binelea.

Admiratorii de odinioară, nu mă mai cunosc, bani nu mai am, iar părăsita sunt de toți, cei cari odată îmi cântau și apreciau talentul. Gândul la viitorul strălucit ce-l credeam asigurat, mi-a orbit judecata linpede, lăsându-mă astfel prada iluziilor șubrede, ce mi le clădisem pe fericirea vremelnică. Economisiri n'am făcut de loc, ba tot ce am avut nimic n'a fost al meu,

Venite nu am, decât o mică pensie, din care nu mă pot susține; iată-mă deci în pragul mizeriei oribile, la care nu știu cum voi face față. Il voi blestema în toată viața mea pe acel domn, dela care mi se trage toată nenorocirea asta. De nu știam ce-i *fericirca* — poate astăzi nu m'aș simți atât de izolată și fără de noroc.

Și acum, un singur gând îmi mai dă o licărire de speranță — un gând, ce se îndreaptă spre tine scumpa mea, căci nimeni altul afară de tine, îmi mai poate micșora durerea. Fie-ți milă de mine și uită trecutul meu! Primește-mă și pe mine ca tovarășe de lucru, și îți jur, că nu te vei căi. Voi face tot ce-mi va sta în putință ca să te pot mulțumi cu prestațiunile muncii mele cu care deși nu sunt obișnuită, pe lângă multă bunăvoință, voi căuta să te mulțumesc.

Știu, că de lucru aș căpăta și aici, în mijlocul acestui furnicar negustoresc de tot soiul — dar.. o rană adâncă crispată în sufletul meu, numai lângă o ființă cu care să-mi pot împărtași durerea și suferințele — ar putea fi vindecată într'u câtva; în tine deci îmi pun toată încrederea, și am nădejdea, că nici tu nu vei rămânea impasibilă, la sincera mea rugămintă...

Te rog, cât poți mai vite, răspunde-mi propunerii mele și nu uita, că mizeria nu-mi dă răgaz să aștept mult. În firma convingere, că nu vei ține seamă de trecutul meu..., care te-ar putea determina să refuzi un *sprijin inevitabil* — te sărut cu drag și aștept rândurile tale, merrite să-mi vestească îmbunătățirea situațiunii mele deplorabile

A ta Emilia.
Tomita-Ciprian.

Ce se petrece în România.

Arad, 8 Februarie.

Ziarul „Világ” publică corespondența semnificativă dela vale, datată din București:

Atențiunea cercurilor politice e îndreptată spre conferințele ce au loc între primul ministru d. Brătianu, ministrul de externe d. Porumbaru și ministrul Germaniei d. von der Busche, de când acesta din urmă s'a întors din concediu.

Ministrul Germaniei, deseori împreună cu ministrul Austro-Ungariei, se duc zilnic, chiar și de mai multe ori pe zi, la primul ministru român și la ministrul de externe al României. Cu prilejul acestor vizite au loc temeinice discuții între bărbații cărmuitori ai României și miniștri puterilor centrale. În legătură cu aceste tratative, primul ministru d. Brătianu și-a exprimat părerea oamenilor săi de încredere, că *România nu-și va mai putea menține multă vreme atitudinea pe până acum, deoarece puterile centrale, dar mai cu seamă Germania nu află de indestulitoare pronunțările pe până acum ale guvernului ro-*

mân și România se va vedea necesită să ia o hotărâre definitivă. Situația guvernului Brătianu — în actuala lui formațiune — e grea, mai cu seamă de când primul ministru d. Brătianu, pentru ca să evite conflictul ce amenința să izbucnească între guvern și Federația Unionistă din cauza celor din urmă alegeri în cameră, a făcut mai multe *concesii* în ce privește politica externă partidului rusofil. Cei inițiați spun că *între guvern și opoziția rusofilă s'a încheiat un pact* și pare deja, că a reușit cabinetului să înlăture dificultățile cari s'au ivit, când ministrul Germaniei a făcut pași hotărâți la primul ministru d. Brătianu cerându-i o pronunțare *lămurită* privitor la politica externă a României.

Politicianii inițiați știu că d. Brătianu ar părăsi bucuros neutralitatea și așteaptă numai momentul favorabil, în care sprijinită pe succesele Rușilor, intervenția ar promite o reușită. Situația guvernului român însă o agravează însă faptul că Rușii nu pot obține succese pe frontul basarabian, iar puterile centrale chiar acum doresc pronunțarea *definitivă* din partea României. Puterile centrale nu stăruiesc, ca România să înceapă acum *imediat* o acțiune militară, ci se mulțumesc ca guvernul român să *invalideze* concesiile, pe cari le-a acordat statelor Ententei și să sisteze toate *obligamentele*, cari le-a luat față de aceste state, dacă ele vatămă interesele *puterilor centrale*. *Primul ministru Brătianu până acum încă n'a dat răspuns definitiv ministrilor german și austro-ungar.* D. Von der Busche, de când s'a întors din concediu, a fost în două rânduri în audiență la regele Ferdinand în chestiile dela ordinea zilei. Despre aceste audiențe nu s'au dat comunicate oficiale.

Apărarea Egiptului.

— Unde poate fi atacat Egiptul? —

Arad, 8 Februarie.

Marele cotidian francez „Le Temps” consacră apărării Egiptului lămuririle pe cari le reproducem în cele ce urmează:

„Sultanatul Egiptului se întinde pe Mediterana dela Golful Solum, pe platoul libic până la Tell er Rifah în peninsula Sinai. De acolo frontiera scoboară dreaptă până la Akaba, ocolește Sinai spre a ajunge coasta occidentală a Mării Roșii. Dinspre Solum, hotarul mărginește pustiul libic printr'o linie vagă, care după ce înaintează spre Tripolitania, taie Sahara, apucă sfârșiturile lacului Tehad și colțul din Congo-belgian, în scobitura dela Lado, urmărește scobitura protectoratului englez Uganda, ajunge la frontiera Etiopiei, atinge marea Roșie după ce a mai stăvilit teritoriul italian din Eritrea.

Astfel Egiptul înglobează Sudanul cu o organizație proprie anglo-egipteană. Frontiera internă a acestor două teritorii trec la 44 kilometri în nord de Hafa.

Egiptul propriu zis conține două regiuni:

Egiptul de sus sau Sa'id și Egiptul de jos sau Delta; posedă un teritoriu de aproape 900,000 kilometri pătrați, care se induce, scăzând pustiurile, la 31,140 kilometri pătrați.

Populația este de 11,287,359 locuitori, din cari 97,381 Nomazi (după recensământul din 1907). Lungimea Egiptului dela mare la Sudan este de 1,030 kilometri pe 960 lărgime. Lungimea Sudanului este de 1,200 kilometri pe 1,000 aproximativ lărgime.

Spre Mediterana, coastele joase ale Egiptului sunt tăiate de gurile Nilului, încălcite cu baraje de nisip cari împiedecă debarcarea, afară de câteva puncte determinate. În circumstanțele de azi, paza coastelor nu se impune,

căci numai dinspre continent pare posibil un atac.

Trebue iară înlăturată ideea unui atac dinspre sud, unde sunt teritoriile italiene, franceze, belgiene și engleze. Rămâne Etiopia cu 200,000 oameni și 1,800,000 puști, dar guvernământul negusului, cu toate intrigile germane, păstrează încă o atitudine atât de prietenească încât s'ar putea socoti silința tot atât de posibilă cât și dușmănia acestui stat.

Punctele vulnerabile în mod virtual sunt deci cele trei pustiuri care dinspre est ca și dinspre vest mărginesc Egiptul, izolându-l dinspre Asia ca și dinspre Africa. Strămtă fașie de pământ valed Nilului e apărută spre deșerturi de două șiruri de munți, cari dinspre Egiptul de sus coboară până la începuturile Deltei, lăsând un spațiu dela 3 la 25 kilometri traversat de fluviu și acoperit de devărsările lui.

Șirul de munți orientali, mai înalți la Mokstam spre Cairo, cotesc spre est înspre Suez.

Șirul occidental sfârșește în pantoline spre aceeși regiune.

Dinspre Marea Roșie pustiul sfârșește prin mările și de munți înalți de 2000 metri, cari dealungul litoralului nu lasă decât puțin treacă spre valea Nilului. Sunt dinspre nord la sud drumurile caravelor dela portul Abu-Kar spre Kena, cinci sau șase zile, cea dela Koscir la Kena în patru cinci zile.

Pentru Sudan Egiptul are două porturi: Portul Sudan și Senakim, legate prin o cale ferată (784 km.) de Khartum.

Spre această coastă nu se poate veni decât din Arabia. Independent de stăpânirea mării, care ar face imposibilă orice încercare de a debarca. Turcii nu posedă în Arabia nici efective nici mijloace de transport. Abia dacă cu 30 mii de oameni își pot menține respectul la Hedjar.

Șefii arabi din Yahiz și Idris nu au nici un proiect de cucerire în exterior, și își mărginesc ambiția în a fi independenți de Turci, fără a dori să concureze la întinderea unei dominațiuni pe care nu o pot suporta. De altfel chiar de ar voi-o, nu au mijloacele suficiente și Egiptul nu se poate înfricoșa din partea aceasta.

Improprietărea țăranilor din România.

Cetim în „Mișcarea” din Iași:

Fiind încordat în apărarea intereselor supreme ale statului, în legătură cu evenimentele din afară, guvernul n'a neglijat un singur moment treburile din launtrul țării.

Astfel între numeroasele probleme economice pe cari conducătorii țării sunt chemați ale rezolva, nu s'a uitat a se face în acelaș timp înzestrarea țăranilor cu pământ, potrivit legii votate în cursul anului 1912.

Ministerul de domenii își continuă această activitate improprietărind pe țărani în localitățile în care moșiile sunt de o întindere mai mare, pentru ca repartiția pământului pentru săteni să se poată face în mod egal.

Actualmente se distribuie la țărani 60 de mii de hectare ale căror lucrări de parcelare au fost din nou verificate la fața locului și terminate.

Cu ocazia statisticeii făcute asupra mersului recoltei, pe terenurile vândute țăranilor, în anii agricoli 1913—1914 și 1915, s'a constatat un progres simțitor atât cantitativ cât și calitativ, înlăturând astfel temerea că improprietărea țăranilor, din lipsa unei culturi raționale, va scădea din producția și cantitatea cerealelor noastre.

Ministerul de domenii va face în curând alte parcelări pe moșiile de o întindere mai mare, spre a putea continua improprietărea țăranilor.

Bulgarii și puterile centrale.

Arad, 8 Februarie.

D. Dr. Ivan Gheorgov, profesor la Universitatea din Sofia, publică în revista „Österr. Rundschau” din Viena, un articol, în care arată motivele, cari au îndemnat pe Bulgarii să se alăture la puterile centrale.

După al doilea războiu balcanic, Bulgaria, incolțită de toate părțile de dușmani, a fost silită să ceară cu umilintă pace. Mai toți politicienii, chiar și mulți cunosători ai raporturilor din Balcani, erau pe deplin convinși, că Bulgaria nu mai are să conteze pentru multă vreme ca factor deosebit în Peninsula balcanică. De părerea aceasta era mai ales diplomația franceză, în frunte cu d. Delcassé, pe atunci ambasador în Petersburg. Diplomația franceză și contribuisese de altminteri cu tot dinadinsul, pentru ca Bulgaria, care nu inspira Franței destulă încredere, să fie ingenuchiată. Dacă ar fi fost să se facă pe placul lui Delcassé și soții, Bulgaria trebuia chiar ștearsă din rândul statelor, căci reprezentantul Franței din Petersburg făcuse în cercurile politice de acolo propunerea de a împărți Bulgaria între dușmanii ei balcanici. Bulgaria arătase, că nu vrea să devină obiect de joc în politica altor factori, afară de aceea se împotrivese cu îndărătnicie să renunțe, în favorul Serbiei, la dreptul ei în privința Macedoniei. În acelaș timp, criza aceasta avea să fie întrebuintată pentru a desface România de tripla alianță, împingându-o în brațele Ententei, făcând astfel, ca cele cinci sute mii de baionete românești să fie smulse triplei alianțe și puse în serviciul Ententei, ceea ce ar fi însemnat un milion de soldați pentru aceasta.

Totul s'a pus în mișcare pentru a asmuți România în contra Bulgariei. În direcția aceasta lucra atât d. Delcassé în Petersburg, cât și d. Blondel în București. În Paris îi secundau d. Tardieu în „Temps”, iar în București d. Șebeco, ministrul Rusiei acreditat pe lângă Curtea regală română. Acesta declarase hotărât, înainte de începerea războiului al doilea balcanic, prim-ministrului român, că României îi se cuvine, în urma desfășurării evenimentelor, rolul conducător în Balcani, sugerându-i totodată ideea, ca în caz de războiu între Bulgaria și Serbia, armata română să treacă Dunărea și să ocupe definitiv, linia Turtucaia-Balcic.¹⁾

Cercurile politice din Franța și Rusia socoteau de mare merit faptul de a fi ajutat România în direcția aceasta. Președintele camerei franceze, Deschanel, lauda într'o adunare publică din iarna anului 1913 pe „amicul său d. Blondel, care și-a câștigat dreptul de recunoștință din partea guvernului Republicei prin aceea, că a înduplecat România la o politică contra Bulgariei. Prin aceasta, d. Blondel a deșteptat foarte mult simpatiile României pentru Franța.”

Și cercurile oficiale rusești accentuau ajutorul, pe care i-l acordau României. Oficioasa „Rossia” amintea când cu vizita făcută, de perechea moștenitoare de atunci în Petersburg despre „rolul important pe care l'a avut România la lichidarea crizei balcanice și despre „păreri identice ale celor două țări pe terenul politicii externe, având interese comune în privința păstrării păcii și a echilibrului politic în Balcani.” Aceleași laude răsuna din discursul țarului când cu vizita lui la Constanța.

Toate acestea erau săgeți îndreptate contra Bulgariei. Dispoziția aceasta dușmănoasă se vădise de altminteri și prin măsuri pozitive luate contra Bulgariei. Diplomația și ziaristica franceză respinsese în cursul războiului al doilea balcanic, orice ideie de intervenție în favorul Bulgariei. Ele împiedecaseră și în chestiunea Adrianopolului orice amestec în favorul ei și nu voiau, dela început, să audă ceva de o revizuire a păcii de București. Rusia urmă a supunere diplomația franceză în amândouă chestiunile. De Adrianopol nu s'a mai interesat,

¹⁾ Tot d. Șebeco a declarat categoric dlui Maiorescu, că o înțelegere pașnică între România și Bulgaria, după cum dorea Austro-Ungaria, va fi privită ca un act dușmănos contra Rusiei. — Nota red. dela „Österr-Rundschau”.

de o revizuire a păcii de București nu voia să audă, afară de Cavala, pe care voia să o lase Bulgariei, nu de dragul acesteia, ci din supărare pe Grecia, care cutezase să se gândească curând după terminarea norocoasă a războaielor balcanice la Constantinopol.

Numai Austro-Ungaria a dovedit, între puterile mari europene, o pricepere corectă a situației noua create de evenimente în Balcani. Contele Berchtold păru a fi singurul între colegii săi europeni, care prevedea clar rolul important, pe care putea să-l aibă Bulgaria, în ciuda celor întâmplare în viitorul apropiat. El își îndreptă întreaga atenție asupra silinței de a câștiga Bulgaria pentru tabăra puterilor centrale. Politica Austro-Ungariei s'a îndreptat mai întâi în direcțiunea de a se arăta prietinoasă față de Bulgaria. În urmărirea acestei politici, conducătorul politicii externe al Austro-Ungariei ajunsese pe față în conflict cu colegii săi dela Berlin, cari se vede erau de părerea că ar corespunde mai mult intereselor triplei alianțe de atunci să atragă și mai mult de partea lor cele două regate neslave, cari ieșiseră mărite din războiul balcanic. O urmare a acestei păreri a fost atât ajutorul diplomatic dat Greciei în chestiunea Cavalei, cât și gloriificarea demonstrativă a păcii din București.

Cu toate că Bulgaria acceptase în tratatul cu Serbia o clauză îndreptată contra Austro-Ungariei²⁾ contele Berchtold începuse tratative îndelungate în chestiunea cererilor române de compensație, prin ceace voia să reprezinte atât interesele României cât și ale Bulgariei, care avea să fie despăgubită în altă parte. El era gata să sprijinească Bulgaria și în chestiunea Adrianopolului. În chestiunea păcii dela București adoptase o atitudine hotărâtă bulgaro-filă, ceace i s'a luat în România foarte în nume de rău. Ținuta aceasta i-a atras atunci multe muștrări, chiar și în presa din Viena.

Această politică bulgaro-filă a conducătorului de pe vremuri a politicii austro-ungare externe s'a dovedit în curând excelentă. Unele cercuri ale puterilor centrale aveau, când cu războiul al doilea balcanic, încă multă speranță în România și Grecia fiind totodată de părere, că Bulgaria poate fi neglijată. Nici n'a trecut un an și au avut dovada că încrederea dată Greciei, dar mai ales României, nu era întemeiată și că politica bulgaro-filă a contelui Berchtold corespundea mai bine situației.

Atitudinea diferită a puterilor mari europene în cursul crizei balcanice și după pacea de București a impresionat adânc, între altele și cercurile conducătoare macedonene din Bulgaria, cari au influențat totdeauna în mod deosebit politica externă a ei. Atitudinea aceasta a dat în primul rând elementele pentru o orientare nouă în politica bulgară.

Era clar, că după pacea de București politica lor națională va trebui să se realizeze pe puterile centrale, dacă voia să-și realizeze idealul național, către care se îndreptaseră năzuințele poporului bulgar dela renașterea lui, și dacă Bulgaria nu voia să devină o jucărie în politica Ententei și să ajungă la cheremul vecinilor ei, cari o dușmănesc. De altă parte era tot așa de clar, că în urma situației create de evenimentele din urmă în Peninsula balcanică, și în urma faptului evident, că celelalte popoare balcanice creștine se îndreptau tot mai mult spre Ententă. Puterile centrale vor trebui să se convingă, că e în interesul lor să îngăduie formarea unei Bulgarie mari în Europa sud-estică. Ententa trebuia să năzuiască spre formarea unei Serbie mari, drept avantpost contra puterilor centrale în Europa sud-estică. Din cauza aceasta, ea numai cu greu s'ar fi putut hotărî să se atingă de chestiunea Macedoniei, cum a fost creată de pacea de București, ca să nu indispuie Serbia, care nu s'ar fi învoit niciodată să renunțe la Macedonia, căci aceasta ar fi însemnat și renunțarea la drumul spre marea Egeică, una din năzuințele cele mai importante ale politicii sârbești de stat. Pentru

a putea însă forma o Bulgaria puternică, trebuia să se elibereze mai întâi Macedonia de sub dominațiunea sârbească.

Din cauza aceasta, politicienii macedoneni au fost între cei dintâi, cari au preconizat o conlucrare a Bulgariei cu puterile centrale în-terpunându-se cu energie pentru aceasta. Când se va da publicității ceace e în legătură cu orientarea în spre puterile centrale a Bulgariei va trebui să se recunoască, că o parte importantă pentru această schimbare politică a Bulgariei revine căpeteniilor macedonene.

Utile evenimente au dovedit că cercurile cari au pășit cu energie pentru această orientare nouă a politicii bulgare, au avut dreptate. Succesul deplin al acestei politici îl garantează numai o perseverare puternică în ea și pe viitor. De altminteri și cercurile, cari predicau și combăteau mai înainte direcțiunea aceasta, sunt în mare parte câștigate pentru politica cea nouă.

Comunicate e statelor majore inamice

Franta.

Jaris. — În Belgia artileria noastră grea a îndreptat un tir eficace asupra organizației inamice dela podul Scenstraoste, care a fost vătămată. La sud de Royo tunurile noastre de tranșee au răsturnat lucrările germane din regiunea Fernieris. La nord de Saint-Mihiel tunurile noastre cu bătaie mare au bombardat cantonamentele dela Gonflang la est de Etain la Saint-Maurico și coastele dela nord de Hattonchatel.

În Artois, luptă de artilerie destul de vie la cota 119. La nord de drumul Sfântului Nicolae, la Saint-Laurent (nord-est de Arras) un detașament german a încercat un atac care a fost oprit imediat. Artileria franceză a executat asupra pozițiilor germane de pe drumul Lille, (sud de Thelus) o bombardare care a provocat un incendiu urmat de exploziuni. Între Avre și Oise, bateriile franceze au îndreptat tiruri asupra tranșeelor germane din Bourraignes și Fresuleres și au bombardat convoiuri la Lassigny. Acțiuni de artilerie eficace, asupra fortificațiilor din Beaulae, și dela ferma. Cholera (nord de Aisne).

Italia.

Coltano. — S'au semnalat mici încăerări în valea Lagarina la nord de Merl și dueluri de artilerie, mai cu seamă intense de-alungul frontului Isonzo-ului.

Rusia.

Petrograd. — Duelul de artilerie mai continuă în regiunea Riga. În sectorul Ogher, dușmanul a desfășurat un foc violent de mitraliere și de infanterie. La sud-est de Rehloss și de Kohnhusen și mai sus de Friedrichstadt, un detașament german format din soldați îmbrăcați în bluze albe, a încercat să spargă ghița de pe râul Dwina, dar a fost isgonit de focul artileriei ruse. În regiunea satului Godulsiske, aviatorii ruși au bombardat convoiurile de tren și de aprovizionare. În sectorul lacului Naroce, Germanii au tras mai multe proiectile de calibru mare, ce conțineau gaze cu miros deosebit. Pe frontul generalului Ivanoff, trebuie relevată acțiunea fericită a artileriei din Galiția și de pe râul Strypa precum și neisbânda ofensivei desfășurate de niște grupuri dușmane în direcția pădurei la nord-est de Buceaci.

Anglia.

Londra. — Un recent comunicat oțoman după care o coloană britanică la vest de Kurna ar fi fost nevoită a bate în retragere pierzând 100 de morți, 100 de cămile și 100 de corturi, este neadevărat. Incidentul la care ar putea să se raporteze este o recunoaștere de lângă Shattra atacată de către Arabi. Ea a avut câțiva morți, dar a pricinuit inamicului puternice pierderi.

Sonino și Cadorna.

Arad, 8 Februarie.

Atitudinea presei italiene față cu guvernul este foarte înverșunată, și în deosebi caracteristică este o-lensiva violentă cu care guvernamentalul „Corriere della Sera” atacă șeful statului major pe Cadorna. Un om politic neutral reîntors zilele trecute din Italia și este versat în luptele politice ale partidelor italiene, privitor la ținuta marelui ziar din Milano, a făcut următoarele declarații unui ziarist din Berna:

În toate luptele acestea, e a se căuta mâna lui Sonnino, care cu orice preț, vrea să delatuzeze pe Cadorna din fruntea armatei italiene. Ministrul de externe vrea să urmeze cea mai strânsă activitate alături de Anglia și să expedieze trupe la Salonic, Egipt și pe frontul francez. Cadorna însă, nu vrea să știe nimic despre o luptă a trupelor italiene afară de frontul austro-ungar. Cere delatuzarea Albaniei și nu este învoit să se supună consiliilor de război din Paris și Londra.

— La timpul său Sonnino a vult să intervină pe lângă puterile centrale. În luna Decembrie a anului trecut petrecea la țară când cu ocazia consiliului memorabil al camerei italiene, la dorința expresă a regelui a făcut ententel promisiunea, că cel mult până în 27 Maiu se va amesteca în război. Pe vremea aceea Rușii erau încă în Carpați, armata lui Potiorek era zdrențuită și astfel ministrul atacurilor externe a acceptat. Acuma însă, dat fiind faptul trădării vechiului aliat, a fost pentru înfăptuirea unei acțiuni unite a Italiei și nouilor săi aliați.

Întă deci legătura atacurilor „Corrierei” și critica împotriva lui Cadorna.

Ziarul milanez este proprietatea unei puternice asociații din Lombardia, care pretinde războiul și sprijinește cu înverșunare politică lui Sonnino, având teama industriei germane și austriace. De acest partid este sprijinit Sonnino. Însă majoritatea națiunii italiene și cei mai mulți membri ai camerei, printre cari în rândul întâi ministrul de agricultură Cavassola, sunt împotriva expediției din Salonic și împotriva tuturor acțiunilor războinice în cari Italia ar putea da față cu Germania. Italia este stat agricol, prin urmare declarând război și Germaniei nu-și va găsi piața unde să-și plaseze produsele. După război, Germania nu i-ar mai turniza cărbuni și ar fi necesită să-și facă proviziile în Anglia, plătindu-i prețurile pe cari i le-ar cere.

Acesta este partidul lui Cadorna, care nu admite decât „nostra guerra”, fiindu-i aderent însuș regele, care pe lângă toată ura nețărmită împotriva Austriei, ține să nu intre în dușmănie cu Germania din motive economice.

Pe Sonnino îl cred aderent al Angliei. Ii curge în vine doară și sânge englez. Este născut din mamă engleză și tată ovreu egiptean. Cu toate acestea, este foarte greșită aparența prieteniei sale engleze. În operațiunile comune cu ententa, Sonnino este condus de principiul incorectitudinii unei politici nehotărâte față de cele două părți beligerante pentru ca să se poată strecura la momentul dat. Este foarte îndoielnic, care dintre ei va învinge, Sonnino sau Cadorna? După toată probabilitatea însă, Salandra, care este lipsit de-o puternică individualitate și energie, nu va avea cuvânt la deslegarea acestei probleme.

Războiul european.

Comunicate oficiale.

Budapesta, 7 Februarie. — Se comunică dela cartierul general:

Pe nici unul dintre fronturi evenimente de importanță nu sunt.

Berlin, 7 Februarie. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul occidental: Între canalul Labasse și Arras spre sud dela Somme s'au dat vehemente lupte artileristice. Orașul Lens a fost din nou bombardat cu vehemență. În Argonne Francezii au săvârșit explozii la nord-ost dela vârful La fille morte de 225 m. și au ocupat craterul explosiv, i-am respins însă printr'un violent contraatac.

Pe frontul oriental: În noaptea de 6 Februarie Rușii au atacat fără rezultat punctele de observare ale lor ocupate de noi la malul ostic al Scarei lângă drumul de fier dela Baranoviț-Ijahovitsch. Dușmanul a fost nevoit să se retragă suferind pierderi însemnate. La sud-vest de Vidsy un aeroplan rusesc a cărui conducător s'a rătăcit, a ajuns în stăpânirea noastră.

Pe frontul din Balcani: Nici un eveniment.

²⁾ Ajutor armat Serbiei, când aceasta va porni contra Austro-Ungariei pentru cucerirea Bosniei, Herțegovinei, Banatului, Slavoniei, Croației și Dalmației. — N. Red. del „Ö. R.”

Constantinopol, 6 Februarie. — Se comunică dela cartierul general turc:

Pe frontul Irak: Nici o schimbare.

Pe frontul din Caucaz: Atacurile dușmane din diferite sectoare direcționate contra pozițiilor noastre, le-am respins.

Pe frontul dela Dardanele: Aeroplanul nostru dirijat de locotenentul Kronhaus urmărit de un biplan englez, a împușcat asupra lui și nimerindu-l, acesta s'a prăbușit în mare între Imbros și Kaba-Tepe. Două crucișătoare au dat continue focuri spre ținutul dela Tekeburnu și Sedil-Bahr, însă în urma canonadelor obuzierilor din Anatolia, după treizeci de împușcături, s'au retras. La 3 Februarie două vase dușmane de rasbujiu, la sud dela golful Ciandarli pe sectoarele dela Bergama, a direcționat patruzeci împușcături spre două localități dela mal. Toate împușcăturile lor au rămas fără nici un rezultat.

Japonia și Statele-Unite.

Tokio. — Nisi Sunbun anunță că diplomația Japoniei caută înțelegerea cu diplomația Statelor-Unite, ca să împartă între sine sfera de influență în China.

Intrevederea dintre Briand și Giolitti.

Roma. — În cercurile politice se vorbește că Briand va avea în Roma o întrevedere și cu fostul prim-ministru Giolitti, care va sosi în acest scop în capitală.

Rusia gravitează spre apus.

Berna. — *Le Temps* scrie într'un articol de fond că Germania încearcă să împingă statele scandinave în război împotriva Rusiei. Rușii lucră la construirea căii ferate, care să lege portul Kola cu Finlanda. Acest port după cum se știe nu îngheață nici iarna. În Germania sunt de părere că Rusia gravitează spre Apus și plănuiește să pună stăpânire pe porturile Norvegiei din marea Atlantică. Svedia și Norvegia nu se încred în Rusia.

Nou atac împotriva Rigel.

Berna. — *Lui Journal des Debats* i se anunță din Amsterdam: Sunt mai multe indicii că Germania se prepară de o mare acțiune în Marea Baltică, dar eventual și în Marea de Nord. Societățile de asigurare refuză să înolască contractele cu proprietarii de vapoare, deoarece calculează riscul de prea mare.

Daily News anunță din Christiania, că vaporul svedez „Svea” s'a întâlnit în Skagerați cu 4 vase de război germane.

După *Debats* din Kiel se semnalează o intensă activitate. Ziua-noaptea sosesc trenuri cu trupe și munițiuni. În general se crede că Germania se prepară pentru un atac în Marea Baltică cu scopul de a ocupa Riga și de a-i constrânge pe Ruși să-și retragă trupele din sud.

Durazzo și Valona.

Roma. — Semioficialul *Journal d'Italia* scrie că e mult mai rațional, dacă în loc de a apăra cu risc Durazzo, Italienii și Albanzii, sprijiniți de Sârbi și Muntenegrini vor lua toate măsurile pentru apărarea Valonei. Atacul Bulgarilor și al trupelor monarhiei împotriva Valonei trebuie respins cu toată energia. Acesta e și interesul Englezilor și al Francezilor, deoarece e vădit, că îndată ce vor fi terminat cu Albania, puterile centrale vor începe acțiunea împotriva Salonului. Numitul ziar italian îl provoacă deci pe Englezi și Francezi ca să participe și ei într'o formă oarecare la apărarea Valonei.

Hervé și Clemenceau.

Berna. — *Gustave Hervé* a arătat corespondentului din Paris al lui *Giornale d'Italia* motivul controverselor dintre el și Clemenceau. Clemenceau e de părere că aliații trebuie să-și concentreze toate forțele pe frontul occidental, deoarece numai așa vor putea elibera Franța de invaziunea străină. Hervé, dimpotrivă e de părere că aliații trebuie să înceapă o acțiune în stil mare la Salonic. Războiul s'a început în Balcan și numai acolo se poate termina. Dacă aliații vor începe o ofensivă cu forțe mai mari pornind din Salonic, ei vor câștiga Grecia și România și ar provoca chiar și o schimbare a atitudinii Bulgarilor și Turcilor.

Asediarea Kut-el-Amarel.

Rotterdam. — Corespondenții ziarelor engleze anunță dela cartierul din Mesopotamia:

„În urma revărsării Tigrisului, au fost inundate pozițiile Turcilor dela Kut-el-Amara. Turcii s'au retras din cauza aceasta cu 1800 metri. Generalul Townshend a trimis detașamente de recunoaștere, cari au descoperit 22 tranșee excelent construite. Tranșeele comunică între olaltă. Pozițiile trupelor generalului Townshend sunt pe un loc mai înălțat, așa că nu sufer așa mult în urma revărsării, ca pozițiile turcești. Apa a început să se retragă. Generalul Townshend comunică zilnic cu ajutorul telegrafiei fără sârmă cu celelalte trupe engleze, cari până acum zadarnic au încercat să elibereze grama încercuită a generalului Townshend.

Apărarea Durazzoului.

Berna. — „Debats” anunță din Salonic: Trupele sârbești și muntenegrine cari au părăsit grăbite Medua, în retragerea lor spre Durazzo au distrus toate mijloacele de comunicație, pe unde au trecut. Armata lui Essad pasa va lua parte la apărarea Durazzoului. O telegramă din Ianina confirmă știrea, că Albanzii au ocupat Berat și au arborat în oraș steagul albanez.

Lupte la frontiera Elveției.

Genf. — În apropierea frontierei elvețiene se dau iarăși de câteva zile lupte violente de artilerie și în ținuturile elvețiene apropiate de frontieră se aude bubuitul tunurilor grele. Noaptea se aud și tocănelile mitralierelor. Francezii construiesc dealungul graniței fortificații și după cum se vestește în aceste aranjamente tunuri. Mai recent posturile franceze dela frontiera Elveției li s'a interzis în mod riguros orice comunicație cu posturile elvețiene. Pașapoartele în acest sector nu mai au valoare, așa că granița a fost închisă așa zicând ermetic.

Noul chemări sub arme în Grecia.

Atena. — Un decret regal chiamă sub arme pe toți bărbații din contingentele 1889, 1890 și 1891 cari s'au prezentat, dar au fost iarăși concediați, și pe toți aceia din contingentele 1889—90 cari au fost declarați neapți și încă nu s'au prezentat sau au fost împiedecați a se prezenta în fața comisiei de asentare. În sfârșit au să se prezinte toți aceia din contingentele 1889—1894 cari încă n'au făcut serviciu militar sau au făcut serviciu mai puțin de două luni și s'au născut în Grecia nouă sau veche.

Stürmer împotriva unei păci separate.

Lugano. — Agenția Stefani anunță: Ziarele din Petrograd comunică mai multe declarații ale noului prim-ministru Stürmer. Una dintre aceste declarații se referă la necesitatea activității unite a corpurilor legislative, foarte importantă pentru îndeplinirea reformelor principale. Trebuie delaturată orice bănuială și prejudeții reciproce.

Are deplină încredere în patriotismul dumei. Înainte de toate, duma va trebui să rezolve chestiuni economice și financiare, fiind acestea de cea mai mare importanță pentru obținerea învingerii.

Noul prim-ministru a manifestat un viu interes pentru zemsťvouri și administrația satelor, exprimându-și părerea că provinciile trebuie făcute părtașe la viața activă politică în măsură cât se poate de largită. Părerea lui este, învingerea sigură, și în sfârșit declară, că scopuri mai înalte decât Rusia imposibilitatea, chiar în condiții eventual mai favorabile să încheie pace separată. Rusia nu va încheia pace decât în concordanță cu aliații săi și în urma îndeplinirii complete a aspirațiilor sale morale și materiale. Pentru îndeplinirea acestor condiții are necesitate de toată forța națiunii rușești.

Situația armatei engleze dela Kut-el-Amara.

Rotterdam. — Despre armata generalului Townshend un corespondent de război comunică din Basra următoarele:

Ploile au trecut și solul mlăștinos începe să se usuce. Armata generalului Townshend s'a asezat în lagăre și este în cea mai bună situație. Trupele engleze au fost supuse dificultăților nu numai din cauza timpului, ci și a teritoarelor. Pe aceste fronturi, acuma se desvoltă lupte permanente.

Orfani din Jna.

(Urmare).

Tot dsa aială loc la o familie de croitor (fără copii) și pentru Vasile și și pentru Dumitru.

10. Octavian Manu, inv. pens. în Milășel (Kisnyulas), dorește pe Pamfilie, oferindu-i, pe lângă înmbrăcăminte, hrană și îngrijire, și o sumă corespunzătoare, pe care o depune la bancă, dar cu obligamentul de a-l îngriji 2 cai. Pentru cazul că Pamfilie e dat, primește pe Dumitru pentru a îngriji de oi.

11. Ieroiteiu Viscreanu, paroh în Cris (Keresd) poșta Dános, comitatul Tárnava mare, primește pe Pamfilie, dacă e sănatos și îndemnat la economie, pe care l'ar considera ca pe al său, la caz contrar primește pe Dumitru în aceleași condițiuni.

12. Virgil Musta, preot în Nagy Margita (com. Torontal), dorește pe Pamfilie, pe care l'ar îmbrăca și crește, depunându-i și o sumă de bani albi pentru zile negre. La lucru, luând în considerare vârsta și soarta ce l'a ajuns, nu l'ar pune.

13. Candid Cristea, preot gr. cat. în Spálnaca (Is-pánlaka, poșta Marosujvár) primește pe Vasile și pe Pamfilie pe vecie și sub condiția să fie sănătoși. Soția părintelui Terezia se va îngriji să câștige loc potrivit și pentru ceilalți doi frați.

14. Gregoriu Sâmpăleanu, econom în Tritul de sus (Felsödethen, poșta Alsödethen, com. Turda-Arieș) dorește pe Pamfilie să-i păzească puținele oi.

15. Georgie Gluva, hahoh în Șesuri, poșta Kristyor, com. Hunedoara, până acum crescând 2 erezi orfani, dorește pe Pamfilie, ținându-l ca pe al său și dându-i și simbric, iar după ce va ajunge majorean, va îngriji și de căsătoria lui cinstită, înzestrându-l, după vrednicie, cu pământ și vite și nelipsându-l nici de școală.

16. Iulian Bătăjan, preot în Szendelak-Magur, poșta Lugoj, com. Carașseverin, dorește pe Dumitru sau pe Pamfilie, pe care aplicându-l la economie, îl va ține ca pe al său.

17. Mateiu Zăgreanu, preot gr. cat. în Kispulyon, poșta Czege, com. Solnoc-Dobâca, dorește pe Pamfilie eventual pe Dumitru, crescându-l și aplicându-l la economie.

18. Ioan Călușeriu, preot, fără familie în Buzád, poșta Rigoșfürdő, dorește pe Pamfilie, dându-i creștere corespunzătoare.

19. Toma Popovici, învățător în Bosorod, poșta Kitiđ, com. Hunedoara, dorește pe Pamfilie eventual pe Dumitru, spre a-i fi ajutor la economie, îndatorându-se să-l ginercască la timpul său.

20. Nicolae Uzon, primar în Ciacova (Csák), dorește pe Pamfilie, aplicându-l până la anii de asentare la economie, apoi îl va înzestra la căsătorie.

21. Vasile Gavriș, preot gr. cat. în Odești (Vadafalva), poșta Szilágyiállfalva, com. Sălăgiu, cu 6 copii mari, (doi pe câmpul de luptă), mai toți așezați și ținând o fată orfană, dorește pe Pamfilie, mai ales, că are moșie peste 200 jug. cat.

22. Nicolae Mureșanu, preot gr. or. în Craifalău (Magyarkirályfalva) poșta Sövényfalva, com. Tárnavă mică, dorește pe Pamfilie, obligându-se a-l crește întru toate ca pe al său și conform legilor creștinești.

23. Ioan Alexandrescu, paroh gr. or. în Béganyiresd, poșta Kurlya, com. Caraș-Severin, dorește pe Pamfilie, după ce va cunoaște condițiunile și împrejurările lui de traiu.

24. Emil Rusu, comers. în Chechiș (Kettősmező) com. Sălăgiu, cu prăvălie, măcelărie și puțină economie, dorește pe Pamfilie, după ce i se vor comunica condițiunile.

25. Nicolae Nașcu, învățător și fost paroh în Polet (Palotailva, com. Murăș-Turda), dorește pe Dumitru sau pe Pamfilie, după ce va cunoaște condițiunile.

26. Aurel Mureșan, preot în Sucutard (Vasasszentgothárd), poșta Czege, com. Solnoc-Doboca, dorește pe Pamfilie și pe Dumitru, dându-le creștere ca la ai săi, iar dela vârsta de 15 ani se obligă a le depune anual o sumă corespunzătoare la Cassa de păstrare.

(Sfârșitul în nrul viitor).

INFORMAȚIUNI

Arad, 8 Februarie 1916.

Necunoscutele destine sârbești.

Primum întâiele două numere din 1916 ale revistei parisiene L'illustration. Toute paginile au fotografiile cu sfâșietoare scene din tragedia națională sârbească. Uite-l pe bătrânul rege Petru refugiindu-se pe un car tras de două perechi de boi albi, uite-l apoi traversând pe picioare munții Albaniei, acoperiți de nea, sprijinindu-și bătrânețele de un aprod de casă, uite atâtea detalii ale convoifului imens de mare și imens de trist al soldaților voinici și răniți și al poporului ce iau drumul pribegiei nestăruite...

„Pentru întâia-oriă — scrie L'illustration — o dureroasă dramă națională este astfel ilustrată, în toate peripețiile sale, cu imagini cari nu dădorec nimic artei desinatorului sau pictorului, însă cari se impun prin adevărul lor întreg, și vor rămânea gravate în memorie... Ce peripeții! Regele Petru Carageorgievici și șeful statului major general al armatelor sale, unul și altul septuagenari, au o soartă care rezumă, pentru imaginație soarta Serbiei.

Noi l'am întâișit pe bătrânul suveran, săptămâna ultimă, părăsind regatul străbunilor săi, așezat pe un cheson de artilerie tras de patru boi... Forțele sale fizice l'au părăsit în același timp când norocul abandona poporul sârbesc, însă el poate să trăiască încă până va vedea revanșa, și soldații săi îl poartă cu ei, ca pe un palladium, spre necunoscutele lor destine...”

O, aceste ultime cuvinte sunt infinit de dureroase, și din partea oricui te-ai fi așteptat să le rostească, dar nu din partea Francezului, cu care Sârbul a făcut cauză comună, s'a solidarizat în chip desăvârșit și i-a rămas fidel jertfindu-și și sânge și avere, părăsindu-și căminul și morminții și țara. Francezii vorbesc despre necunoscutele destine sârbești? Cine crede?...

(I. C.)

Aniversarea a 50-a a poetului George Coșbuc. Cel mai mare poet al nostru, care trăiește retras și solitar, împlinește în cursul anului 50 de ani.

E poetul George Coșbuc, pe care o mare durere — moartea fiului său drag — l-a lovit în cursul anului trecut și care stă departe de sgomotul literar și artistic al capitalei.

Ne gândim la poetul clasicilor „Balade și Idile” inspirat de faptul că librăria Sfetea i-a editat într-o nouă ediție volumul de versuri „Ziarul unui pierde-vară”.

Un volum nou în care să se adune tot ce a scris marele nostru poet în anii din urmă ar fi într-adevăr cel mai însemnat eveniment literar. Un asemenea volum de versuri ne-ar aminti senzațiile literare de pe urma primei lecturi a operei poetului.

Iată ce propunem și noi librăriei Sfetea, editoarea lui George Coșbuc. — (m.)

Consiliul miniștrilor austriaci și ungari la Budapesta. „Bud. Tudosító” anunță: Consiliile guvernului austriac și ungar întrerupte nu demult la Viena, s'au continuat astăzi în Budapesta. În acest scop au sosit în capitală prim-ministrul Stürgkh și ceilalți miniștri și membri ai guvernului austriac. Miniștrii austriaci s'au întrunit azi n. a. la o consfătuire intimă împreună cu prim-ministrul contele Stürgkh. La orele 11 n. a. s'au întrunit cu miniștrii și membrii guvernului ungar în palatul ministerului de finanțe și s'au început consfătuirile. Din partea guvernului ungar au luat parte în frunte cu prim-ministrul contele Stefan Tisza, toți membrii și secretarii guvernului.

Decorați. Pentru ținuta vitejească la intrarea în Serbia au fost decorați cu medalia „Signum laudis” ofițerii români: locot. Romul Cărăbaș, subloc. dr. Samuil Vladone și locotenentul dr. George Dragu.

D. Dumitru Stînghe, locotenent activ pentru ținuta eroică pe frontul italian a fost decorat pentru a treia oară cu decorația de războiu.

D. dr. Stefan Albu, medic în Brașov fiul directorului Stefan Albu din Brad, pentru valoroasele servicii prestate în armată în campania din Galiția a fost decorat cu „Signum laudis”.

Inrolarea glotașilor bătrâni. Din Budapesta se anunță: Printr-o ordinațiune ministerială, glotașii născuți la anii 1870, 71 și 72 sunt chemați pentru terminul de 28 Februarie, iar cei născuți la a. 1865, 66 și 67 pentru 3 Martie c.

Proces monstru la Moscva. Din Moscva se anunță că zilele acestea tribunalul marțial va judeca procesul celor peste 200 tolstoeni, acuzați că au făcut propagandă contra războiului. Între acuzați se află și fostul medic personal al lui Leon Tolstoi.

Părintele Lucaciu va candida acum și la Constanța? Ziarul „Dimineața” află că ivindu-se o nouă vacanță parlamentară, de astă dată la Constanța, alegătorii opoziționali partizani ai d-lor Take Ionescu și Filipescu ar fi luat inițiativa de a susține candidatura părintelui Lucaciu. În acest scop se va duce o delegație la București ca să propună părintelui Lucaciu să candideze la Constanța.

† Ioan Triif. În spitalul țării, Cernăuți, a murit adus rănit Ioan Triif de 34 ani, gr.-cat., reg. de inf. 50 bat. 1, din Havasamony cottul Alba-Inferioară.

Radco Dimitrieff grav bolnav. Din Moscva se telegrafiază: Din Riga se comunică știrea că generalul bulgar Radco Dimitrieff e grav bolnav.

Arhiducele Carol Stefan la Berlin. Admiratul arhiducele Carol Stefan a sosit la Berlin și a tras în hotelul Adlon.

Cu prilejul unei cununii de aur. Veteranul paroh Nicolae Gavrea din Bendorf și soția sa Paraschiva n. Bărbulea, serbând fericita lor cununie de aur, adevăc 50 ani ai căsătoriei, au binevoit a dărui 30 cor., din cari 10 cor. la fondul Andrei baron de Șaguna pentru ajutorarea cu preferință a văduvelor și orfanilor ostașilor noștri căzuți pe câmpul de onoare; 10 cor. la fondul jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbaților bineamezitați ai meseriașilor noștri și 10 cor. la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace. Pentru primos, dorind fericirilor jubilanți încă multe zile senine, exprimă sincere mulțumite, în numele Reuniunii meseriașilor sibieni, Victor Tordășianu, president.

La librăria „Concordia” din Arad se află de vânzare următoarele calendare:

Calendarul Asociațiunii (Sibiiu) 40 fil.

Calendarul Posnașul (Sibiiu) 60 fil.

Calendarul Săteanului (Sibiiu) 30 fil.

Calendarul Diecezan, Arad 50 fil.

Calendarul Poporului Român (Bpesta) 40 f.

„Cucu”, calendar umoristic 30 fil.

Calendarul Amicul poporului, Sibiiu 70 fil.

Pentru porto să se adaugă de fiecare calendar 10—20 fil., recomandat cu 25 fil. mai mult.

Din calendarele „Minervei” și „Războiul popoarelor” s'au vândut primele transporturi, peste 2—3 săptămâni vor sosi altele. Se pot abona înainte prin o corespondență.

IN ATENȚIUNEA INSTITUTELOR DE CREDIT ȘI ECONOMII. Din cauză că numărul personalului nostru tehnic — în urma înrolării la armată — s'a redus în mod foarte simțitor, rugăm institutele de credit și economii să binevoiască a trimite bilanțurile lor spre publicare în ziar cu cel puțin 4—5 zile înainte de termin, deoarece îndată după primirea lor nu le vom putea publica.

Pentru tipărirea rapoartelor anuale asemenea se cere un timp de cel puțin 16 zile.

— Tipografia „Concordia” societate pe acții.

Ultima oră.

INTELEGERE ÎNTRE ROMÂNIA ȘI BULGARIA.

Petrograd. — „Novoie Vremia” e informată din distinsă sursă diplomatică, că între primii miniștri Radoslavov și Brătianu au avut loc importante tratative. În cele mai importante chestii s'a căzut de acord așa că înțelegerea între două state poate fi privită ca perfectă.

MISIUNEA DLUI MINISTRU ANTONESCU LA BERLIN.

Sofia. — „Balkanska Posta” primește din București următoarea informație senzațională: Ministrul de justiție al României, Antonescu, se găsește în misiune de deosebită importanță în Berlin. Ministrul român are adevăc misiunea să convingă guvernul german, că România dovedește și dorește să dovedească o atitudine loială și demnă de încredere față de puterile centrale.

COFLICTUL DINTRE GERMANIA ȘI AMERICA.

Genf. — Agenția Havas anunță: În cercurile coloniei americane din Paris se asigură, că conflictul dintre America și Germania promite expectative favorabile. În Washington nu se dorește ca prin discuții de amănunte să se provoace consecințe grave.

AVIZ.

Aducem la cunoștința abonaților noștri că „Calendarul partidului național” pe 1916 e complet epuizat și nu se mai poate retipări. Sumele ce vor sosi de azi încolo pentru calendar, se vor socoti în abonament sau se vor retrimite.

Administrația ziarului „ROMÂNUL”.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

Moșie de vânzare.

În comitatul Hunedoarei, 7 km., depărtare de Deva și Piski, lângă drum de comitat, — se află de vânzare o moșie de 112 jug. cat., cu drept de pășunat în pășunea comună, — intravilan cu 5 odăi etc., și edificiile economice ce se țin de această moșie.

Informațiuni mai deaproape se pot afla la:

George Popa
paroh ort. rom.

per Piski (Hunyad m.) Nagyrápolc

A apărut:

CALENDARUL DIECEZAN

ed. II, cu numeroase ilustrațiuni. Prețul 50 fileri. Se poate comanda dela Librăria diecezană din Arad. □ □ □

TELEFON
NRUL. 750.

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

TELEFON
NRUL. 750.

„CONCORDIA”

SOCIETATE PE ACȚII. :

ARAD

STRADA ZRINYI. NRUL. 1/a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tălat și mașini de vărsat clișee, precum și cu cele mai moderne litere primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru bănci și societăți, precum și tipărituri advocaționale, invitări de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări în această branșă dela cele mai simple până la cele mai fine.

Executare
promptă. :

Prețuri :
moderate :